

Spis treści

Wykaz skrótów	15
Wstęp	19
1. Globalizacja finansowa we współczesnej gospodarce światowej	23
1.1. Pojęcie globalizacji finansowej	23
1.2. Miary globalizacji finansowej	28
1.3. Nowe technologie informacyjno-komunikacyjne jako czynnik rozwoju globalizacji finansowej	30
1.4. Wpływ innowacji finansowych na globalizację finansową	32
1.4.1. Derywaty	32
1.4.2. Sekurytyzacja	33
1.4.3. Pozytywne efekty innowacji finansowych	36
1.4.4. Negatywne efekty innowacji finansowych	37
1.5. Inwestorzy instytucjonalni jako główni aktorzy rynków finansowych ...	37
1.5.1. Tradycyjni inwestorzy instytucjonalni	37
1.5.2. Fundusze hedgingowe	38
1.5.3. Fundusze <i>private equity capital</i>	42
1.5.4. Państwowe fundusze majątkowe	44
1.6. Zmiany w strukturze finansowania przedsiębiorstw i instytucji	49
1.7. Efekty globalizacji finansowej	50
1.7.1. Efekty pozytywne	50
1.7.2. Efekty negatywne	53
1.8. Konkluzje	57
2. Uwarunkowania, cele, planowanie, organizacja i sprawozdawczość finansowa przedsiębiorstw międzynarodowych	63
2.1. Determinanty rozwoju finansów przedsiębiorstw międzynarodowych ...	63
2.2. Cel strategiczny działalności przedsiębiorstw międzynarodowych	65
2.3. Cele operacyjne finansowej działalności przedsiębiorstw międzynarodowych	66
2.4. Planowanie finansowe przedsiębiorstw międzynarodowych	68
2.4.1. Podstawowe zasady planowania finansowego	68
2.4.2. Finansowanie zewnętrzne w planowaniu finansowym	71
2.5. Ład korporacyjny	73
2.6. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw międzynarodowych	75

2.7. Zarządzanie finansami w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa międzynarodowego	77
2.7.1. Uwagi wstępne	77
2.7.2. Struktura organizacyjna finansów w przedsiębiorstwie międzynarodowym	78
2.8. Sprawozdania finansowe przedsiębiorstw międzynarodowych i ich analiza ..	80
2.8.1. Cele analizy finansowej i jej baza informacyjna	80
2.8.2. Analiza bilansu	81
2.8.3. Analiza rachunku wyników (strat i zysków)	88
2.8.4. Analiza rachunku przepływów pieniężnych	92
2.8.5. Analiza działalności przedsiębiorstw międzynarodowych za pomocą wskaźników	95
2.8.5.1. Znaczenie wskaźników i ich rodzaje	95
2.8.5.2. Wskaźniki płynności	96
2.8.5.3. Wskaźniki zadłużenia	98
2.8.5.4. Wskaźniki zarządzania aktywami (rotacji)	99
2.8.5.5. Wskaźniki rentowności	101
2.8.5.6. Analiza Du Ponta	102
2.8.5.7. Model Altmana	103
2.8.5.8. Konkluzje	104
3. Kurs walutowy, jego determinanty i znaczenie dla przedsiębiorstw międzynarodowych	107
3.1. Pojęcie, rodzaje i wyznaczenie kursów walutowych	107
3.2. Trójstronny arbitraż	110
3.3. Koszty transakcyjne	112
3.4. Systemy kursów walutowych	113
3.5. Teoretyczne podstawy kształtowania się kursu walutowego	115
3.5.1. Uwagi wstępne	115
3.5.2. Prawo jednej ceny	116
3.5.3. Teoria parytetu siły nabywczej	117
3.5.4. Efekt Fishera	119
3.5.5. Międzynarodowy efekt Fishera	120
3.5.6. Parytet stopy procentowej	121
3.5.7. Pokryty arbitraż stopy procentowej	122
3.5.8. Teoria niezwiązanego kursu forward. Kurs terminowy jako prognostyk przyszłego kursu kasowego	123
3.5.9. Uwagi końcowe	124
3.6. Czynniki wpływające na poziom kursu walutowego	125
3.6.1. Uwagi wstępne	125
3.6.2. Czynniki ekonomiczne	126
3.6.3. Czynniki polityczno-społeczne	132
3.6.4. Czynniki psychologiczne	133

4. Zarządzanie ryzykiem kursowym	137
4.1. Pojęcie ryzyka kursowego i proces jego zabezpieczenia	137
4.2. Rodzaje ryzyka kursowego	139
4.2.1. Ryzyko transakcyjne	139
4.2.2. Ryzyko ekonomiczne	140
4.2.3. Ryzyko konwersji	141
4.3. Porównanie trzech rodzajów ryzyka kursowego	145
4.4. Zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym	146
4.4.1. Argumenty za i przeciw stosowaniu zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym	146
4.4.2. Rodzaje stosowanych technik zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym	147
4.4.3. Sposoby zabezpieczania przed ryzykiem transakcyjnym	149
4.4.3.1. Forward	149
4.4.3.2. Futures	151
4.4.3.3. Opcje	153
4.4.3.3.1. Pojęcie opcji i ich przykłady z przeszłości ...	153
4.4.3.3.2. Podstawowe rodzaje opcji i ich wykonanie ..	154
4.4.3.3.3. Czynniki określające wartość rynkową opcji ..	156
4.4.3.3.4. Strategie opcyjne	160
4.4.3.3.5. Klasyfikacja opcji	165
4.4.3.4. Warranty	174
4.4.3.5. Transakcje swapowe	175
4.4.3.5.1. Pojęcie transakcji swapowej	175
4.4.3.5.2. Swapy procentowe	176
4.4.3.5.3. Swapy walutowe	179
4.4.3.5.4. Swapy towarowe	182
4.4.3.5.5. Inne rodzaje swapów	182
4.4.3.5.6. Ryzyko kredytowe transakcji swapowej	184
4.4.3.6. Zabezpieczenie przed ryzykiem transakcyjnym na rynku pieniężnym	184
4.4.3.7. Kontraktowe instrumenty hedgingu	186
4.4.4. Sposoby zabezpieczenia przed ryzykiem ekonomicznym	188
5. Międzynarodowe rynki finansowe jako sfera działalności przedsiębiorstw międzynarodowych	195
5.1. Pojęcie międzynarodowych rynków finansowych, ich rodzaje i funkcje ...	195
5.2. Międzynarodowy rynek walutowy	197
5.2.1. Pojęcie, funkcje i uczestnicy rynku walutowego	197
5.2.2. Transakcje na rynku walutowym	201
5.2.3. Handel elektroniczny na rynku walutowym	205
5.2.4. Konkluzje	206
5.3. Międzynarodowy rynek pieniężny	207
5.3.1. Pojęcie i cechy rynku pieniężnego	207
5.3.2. Uczestnicy rynku pieniężnego	209

5.3.3.	Instrumenty rynku pieniężnego	212
5.3.4.	Transakcje repo	217
5.3.5.	Rynek europieniężny (eurowalutowy)	218
5.3.5.1.	Istota rynku europieniężnego	218
5.3.5.2.	Historyczne uwarunkowania rynku europieniężnego ...	219
5.3.5.3.	Cechy rynku europieniężnego	220
5.3.5.4.	Pożyczki i depozyty rynku europieniężnego	222
5.3.5.4.1.	Formy kredytów	222
5.3.5.4.2.	Konsorcja kredytowe	223
5.3.5.4.3.	Koszt kredytów i oprocentowanie depozytów ..	224
5.3.5.5.	Instrumenty rynku europieniężnego	227
5.3.5.6.	Konkluzje	229
5.4.	Międzynarodowy rynek kapitałowy	229
5.4.1.	Istota i cechy rynku kapitałowego	229
5.4.2.	Międzynarodowe rynki obligacji	231
5.4.2.1.	Pojęcie obligacji i ich rodzaje	231
5.4.2.2.	Rating obligacji	237
5.4.2.3.	Wartość obligacji i rentowność inwestowania w nie ...	239
5.4.3.	Międzynarodowe rynki akcji	241
5.4.3.1.	Pojęcie akcji i jej rodzaje	241
5.4.3.2.	Emisja akcji i zasady ich zbywania	242
5.4.3.3.	Notowanie krzyżowe akcji	244
5.4.3.4.	Kwity depozytowe	245
5.4.3.5.	Wskaźniki wyceny akcji	247
5.4.4.	Giełdowy obrót obligacjami i akcjami	249
5.4.4.1.	Zmiana charakteru współczesnej giełdy	249
5.4.4.2.	Systemy handlu na giełdach. Handel elektroniczny ...	250
5.4.4.3.	Główne giełdy na świecie i ich konsolidacja	253
5.4.4.4.	Konkluzje	263
6.	Długookresowe decyzje finansowe przedsiębiorstw międzynarodowych i ich realizacja	269
6.1.	Pojęcie strategii finansowej i jej uwarunkowania	269
6.2.	Wybór formy ekspansji zagranicznej przedsiębiorstwa międzynarodowego	271
6.3.	Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	274
6.3.1.	Pojęcie i rodzaje bezpośrednich inwestycji zagranicznych	274
6.3.2.	Teoretyczne uzasadnienie bezpośrednich inwestycji zagranicznych	275
6.3.3.	Motywy podejmowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych ..	277
6.3.4.	Wewnętrzne źródła finansowania bezpośrednich inwestycji	278
6.3.5.	Zewnętrzne źródła finansowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych	282
6.3.5.1.	Uwagi wstępne	282
6.3.5.2.	Finansowanie kapitałem własnym	283

6.3.5.3.	Finansowanie długiem	284
6.3.5.4.	Leasing jako instrument finansowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych	286
6.3.5.5.	Finansowanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych w formie <i>project finance</i>	287
6.3.6.	Ryzyko kraju związane z bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi	290
6.3.6.1.	Przyczyny i rodzaje ryzyka	290
6.3.6.2.	Ocena ryzyka	294
6.3.6.3.	Sposoby zmniejszania ekspozycji na ryzyko kraju	295
6.4.	Budżetowanie kapitałowe w przedsiębiorstwie międzynarodowym	298
6.4.1.	Pojęcie i czynniki wpływające na budżetowanie kapitałowe	298
6.4.2.	Metody budżetowania kapitałowego	300
6.4.2.1.	Metoda zaktualizowanej wartości netto	300
6.4.2.2.	Metoda okresu zwrotu nakładów	306
6.4.2.3.	Metoda wewnętrznej stopy zwrotu	308
6.4.2.4.	Metoda wskaźnika rentowności	309
6.4.2.5.	Księgowa stopa zwrotu	310
6.4.2.6.	Metoda analizy scenariuszy hipotetycznych	312
6.4.3.	Uwzględnienie ryzyka kraju w budżetowaniu kapitałowym	313
6.5.	Koszt kapitału przedsiębiorstwa międzynarodowego	314
6.5.1.	Pojęcie kosztu kapitału i jego składniki	314
6.5.2.	Koszt kapitału przedsiębiorstwa międzynarodowego w porównaniu do firmy krajowej	317
6.5.3.	Różnice w kosztach kapitału przedsiębiorstw międzynarodowych w poszczególnych krajach	318
6.5.4.	Koszt długu przedsiębiorstwa międzynarodowego	320
6.5.5.	Koszt akcji uprzywilejowanych	321
6.5.6.	Koszt zatrzymanych zysków	322
6.5.7.	Koszt kapitału własnego	322
6.6.	Struktura kapitału przedsiębiorstwa międzynarodowego	325
6.6.1.	Pojęcie struktury kapitału i podstawy teoretyczne jej kształtowania	325
6.6.2.	Czynniki wpływające na wybór struktury kapitału	327
6.6.3.	Struktura kapitału zagranicznych spółek córek przedsiębiorstwa międzynarodowego	330
6.6.4.	Różnice branżowe i krajowe w strukturze kapitału przedsiębiorstw międzynarodowych	331
7.	Krótkoterminowe zarządzanie finansami przedsiębiorstw międzynarodowych	335
7.1.	Istota krótkoterminowego zarządzania finansami	335
7.2.	Organizacja krótkoterminowego zarządzania finansami	336
7.3.	Cykl operacyjny oraz cykl konwersji gotówki w firmie	337
7.4.	Krótkoterminowa polityka finansowa firmy	339
7.5.	Zarządzanie gotówką	341

7.5.1.	Pojęcie i funkcje zarządzania gotówką	341
7.5.2.	Pieniądz w drodze	343
7.5.3.	Wyплаты gotówki	344
7.5.4.	Równoważenie <i>cash flow</i> w danej walucie	345
7.5.5.	Centralny depozyt gotówki	345
7.5.6.	Kompensacja należności i zobowiązań	347
7.5.7.	Przyspieszanie i opóźnianie płatności	349
7.5.8.	Refakturowanie w zarządzaniu gotówką	350
7.5.9.	Utworzenie banku wewnętrznego w przedsiębiorstwie międzynarodowym	351
7.5.10.	Ceny transferowe	351
7.5.11.	Międzynarodowe centra finansowe	355
7.5.12.	Wyznaczanie docelowego stanu gotówki	358
7.6.	Zbywalne papiery wartościowe	361
7.7.	Zarządzanie należnościami	363
7.7.1.	Polityka kredytowa	363
7.7.1.1.	Standardy kredytowania	364
7.7.1.2.	Warunki płatności	365
7.7.1.3.	Polityka ściągania należności	367
7.8.	Zarządzanie zapasami w przedsiębiorstwie międzynarodowym	368
7.8.1.	Pojęcie zapasów i ich rodzaje	368
7.8.2.	Funkcje zarządzania zapasami i ich koszt	369
7.8.3.	Optymalna wielkość zapasów	369
7.8.4.	Determinanty zarządzania zapasami	371
7.8.5.	Strategie zarządzania zapasami	373
7.8.6.	System <i>just in time</i> w zarządzaniu zapasami	374
7.8.7.	Wpływ inflacji i kursów walutowych na zarządzanie zapasami ..	377
7.8.8.	Alianse strategiczne w zarządzaniu zapasami	377
7.8.9.	Znaczenie specjalnych stref ekonomicznych dla zarządzania zapasami	378
7.8.10.	Nowe technologie informatyczne w zarządzaniu zapasami	379
7.9.	Finansowanie handlu zagranicznego	379
7.9.1.	Uwagi wstępne	379
7.9.2.	Metody płatności w handlu zagranicznym	380
7.9.2.1.	Przedpłata	381
7.9.2.2.	Akredytywa	381
7.9.2.3.	Inkaso dokumentowe	386
7.9.2.4.	Konsygnacja	388
7.9.2.5.	Płatność w rachunku otwartym	389
7.9.3.	Gwarancje banków i innych instytucji finansowych	389
7.9.4.	Źródła finansowania handlu zagranicznego	391
7.9.5.	Wspieranie handlu zagranicznego przez rządy i organizacje międzynarodowe	398
7.10.	Opodatkowanie dochodów i optymalizacja podatkowa w przedsiębiorstwie międzynarodowym	400

7.10.1. Uwagi wstępne	400
7.10.2. Neutralność podatkowa	402
7.10.3. Rodzaje systemów podatkowych	403
7.10.4. Rodzaje podatków	404
7.10.5. Opodatkowanie a forma organizacyjna zagranicznej działalności ..	407
7.10.6. Metody unikania podwójnego opodatkowania	409
7.10.6.1. Uwagi wstępne	409
7.10.6.2. Unikanie podwójnego opodatkowania w przypadku „stałego oddziału”	409
7.10.6.3. Unikanie podwójnego opodatkowania w przypadku spółki córki	414
7.10.7. Konkluzje	420
Zakończenie	425
Bibliografia	429
Spis rysunków	437
Spis tabel	439